श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे

॥ प्रथमाष्टके अष्टमः प्रश्नः ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

श्री रङ्गरामानुज महादेशिकन्

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

॥ प्रथमाष्टके अष्टमः प्रश्नः ॥

हरिः ओ(४)म्।

वरु॑णस्य सुषुवा॒णस्य॑ दश॒धेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ परा॑ऽपतत्।

तथ्स॒ग्ं॒सृद्भि॒रनु॒सम॑सर्पत्।

तथ्स॒ग्ं॒सृपाग्ं॑ सग्ं॑सृ॒त्त्वम्।

अ॒ग्निना॑ दे॒वेन॑ प्रथ॒मेऽह॒ं ननु॒ प्रायु॑ङ्क्त।

सर॑स्वत्या वा॒चा द्वि॒तीये᳚।

स॒वि॒त्रा प्र॑स॒वेन॑ तृ॒तीये᳚।

पू॒ष्णा प॒शुभि॑श्चतु॒र्थे।

बृ॒हस्पति॑ना॒ ब्रह्म॑णा पञ्च॒मे।

इन्द्रे॑ण दे॒वेन॑ ष॒ष्ठे।

वरु॑णेन॒ स्वया॑ दे॒वत॑या सप्त॒मे॥ 1 ॥

सोमे॑न॒ राज्ञा᳚ऽष्ट॒मे।

त्वष्ट्रा॑ रू॒पेण॑ नव॒मे।

विष्णु॑ना य॒ज्ञेना᳚प्नोत्।

यथ्स॒ग्ं॒सृपो॒ भव॑न्ति।

इ॒न्द्रि॒यमे॒व तद्वी॒र्यं॑ यज॑मान आप्नोति।

Please let us know of any errors in this text.

पूर्वा॑ पूर्वा॒ वेदि॑र्भवति।
इ॒न्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्याव॑रुद्ध्यै।
पु॒रस्ता॑दु॒पसदा॑ग्ं सौ॒म्येन॒ प्रच॑रति।
सोमो॒ वै रेतो॒धाः।
रेत॑ ए॒व तद्द॑धाति।
अ॒न्त॒रा त्वा॒ष्ट्रेण॑।
रेत॑ ए॒व हि॒तं त्वष्टा॑ रू॒पाणि॒ विक॑रोति।
उ॒परि॑ष्टाद्वैष्ण॒वेन॑।
य॒ज्ञो वै विष्णुः॑।
य॒ज्ञ ए॒वान्त॒तः प्रति॑तिष्ठति॥ **2**॥

सप्त॒मे द॑धाति॒ पञ्च॑ च॥ **1**॥

जा॒मि वा ए॒तत्कु॑र्वन्ति।
यथ्स॒द्यो दी॒क्षय॑न्ति स॒द्यः सोम॑ क्री॒णन्ति॑।
पु॒ण्ड॒रि॒स्र॒जां प्रय॑च्छ॒त्यजा॑मित्वाय।
अङ्गि॑रसः सु॒वर्गं लो॒कं यन्तः॑।
अ॒फ्सु दी॑क्षात॒पसी॒ प्रावे॑शयन्न्।
तत्पु॒ण्डरी॑कमभवत्।
यत्पु॑ण्डरिस्र॒जां प्र॒यच्छ॑ति।
सा॒क्षा॒देव दी॑क्षात॒पसी॒ अव॑रुन्धे।

द॒शभि॑र्वथ्सत॒रैः सोम॑ क्रीणाति।
दशा॑क्षरा वि॒राट्॥ **3**॥

अन्नं॑ वि॒राट्।
वि॒राज॒ैवान्नाद्य॒मव॑रुन्धे।
मु॒ष्क॒रा भ॑वन्ति सेन्द्र॒त्वाय॑।
द॒श॒पेयो॑ भवति।
अ॒न्नाद्य॒स्याव॑रुद्ध्यै।
श॒तं ब्रा॑ह्म॒णाः पि॑बन्ति।
श॒तायु॒ः पुरु॑षः श॒तेन्द्रि॑यः।
आयु॑ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्रति॑तिष्ठति।
स॒प्त॒द॒शग्ग् स्तो॒त्रं भ॑वति।
स॒प्त॒द॒शः प्र॒जाप॑तिः॥ **4**॥

प्र॒जाप॑ते॒राप्त्यै॑।
प्रा॒का॒शाव॑ध्व॒र्यवे॑ ददाति।
प्र॒का॒शमे॒वैनं॑ गमयति।
स्रज॑मुद्गा॒त्रे।
व्ये॑वास्मै॑ वासयति।
रु॒क्मग्ं होत्रे॑।
आ॒दि॒त्यमे॒वास्मा॒ उन्न॑यति।
अश्वं॑ प्रस्तोतृप्रतिह॒र्तृभ्या॑म्।

प्रा॒जा॒प॒त्यो वा अश्वः॑।
प्र॒जाप॑ते॒रात्यै᳚॥ **5**॥

द्वाद॑श पष्ठौ॒हीर्ब्र॒ह्मणे᳚।
आयु॑रे॒वाव॑रुन्धे।
व॒शां मै᳚त्रावरु॒णाय॑।
रा॒ष्ट्रमे॒व व॒श्य॑कः।
ऋ॒ष॒भं ब्रा᳚ह्मणाच्छ॒ग्ं॒सिने᳚।
रा॒ष्ट्रमे॒वेन्द्रि॑या॒व्य॑कः।
वास॑सी नेष्टापो॒तृभ्या᳚म्।
प॒वित्रे॑ ए॒वास्यै॒ते।
स्थूरि॑ यवाचि॒तम॑च्छावा॒काय॑।
अ॒न्त॒त ए॒व वरु॑ण॒मव॑यजते॥ **6**॥

अ॒न॒ड्वाह॑म॒ग्नीधे᳚।
वह्नि॒र्वा अ॑न॒ड्वान्।
वह्नि॑र॒ग्नीत्।
वह्नि॑ने॒व वह्नि॑ य॒ज्ञस्याव॑रुन्धे।
इन्द्र॑स्य सुषुवा॒णस्य॑ त्रे॒धेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ परा॑ऽपतत्।
भृगु॒स्तृती॑यमभवत्।
श्रा॒य॒न्तीयं॒ तृती॑यम्।
सर॑स्वती॒ तृती॑यम्।

भा॒र्ग॒वो होता॑ भवति।
श्रा॒य॒न्तीयं॑ ब्रह्मसा॒मं भं॑वति।
वा॒र॒व॒न्तीयं॑मग्निष्टोमसा॒मम्।
सा॒र॒स्व॒तीर॒पो गृं॑ह्णाति।
इ॒न्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्याव॑रुद्ध्यै।
श्रा॒य॒न्तीयं॑ ब्रह्मसा॒मं भं॑वति।
इ॒न्द्रि॒यमे॒वास्मि॑न्वी॒र्य॑ग्ग्ं श्रयति।
वा॒र॒व॒न्तीयं॑मग्निष्टोमसा॒मम्।
इ॒न्द्रि॒यमे॒वास्मि॑न्वी॒र्यं॑ वारयति॥ 7॥

विराड्व्रजाप॑ति॒रश्वः॑ प्र॒जाप॑ते॒रास्यै॑ यजते ब्रह्मसा॒मं भं॑वति स॒प्त चं॑॥ 2॥

ई॒श्व॒रो वा ए॒ष दिशोऽनून्मं॑दितोः।
यं दिशोऽनु॑ व्यास्था॒पयं॑न्ति।
दि॒शामवे॑ष्टयो भवन्ति।
दि॒क्ष्वे॑व प्रति॑ तिष्ठ॒त्यनु॑न्मादाय।
पञ्च॑ दे॒वता॑ यजति।
पञ्च॒ दिशः॑।
दि॒क्ष्वे॑व प्रति॑तिष्ठति।
ह॒विषो॑ हविष इ॒ष्ट्वा बा॑र्ह॒स्प॒त्यम॒भिघा॑रयति।
य॒ज॒मा॒न॒दे॒व॒त्यो॑ वै बृ॒ह॒स्पतिः॑।
यजं॑मानमे॒व तेजं॑सा॒ समं॑र्धयति॥ 8॥

आ॒दि॒त्यां म॒ल्॒हां ग॒र्भिणी॒माल॑भते।
मा॒रु॒तीं पृश्निं॑ पष्ठौ॒हीम्।
विशं॑ चै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रं च॑ स॒मीची॑ दधाति।
आ॒दि॒त्यया॒ पूर्व॑या॒ प्रच॑रति।
मा॒रु॒त्योत्त॑रया।
रा॒ष्ट्र ए॒व वि॒श॒मनु॑बध्नाति।
उ॒च्चैरा॑दि॒त्याया॒ आश्रा॑वयति।
उ॒पा॒ग्ं॒शु मा॑रु॒त्यै।
तस्मा᳚द्रा॒ष्ट्रं वि॒श॒मति॑वदति।
ग॒र्भिण्या॑दि॒त्या भ॑वति॥ **9**॥

इ॒न्द्रि॒यं वै गर्भः॑।
रा॒ष्ट्रमे॒वेन्द्रि॑या॒व्य॑कः।
अ॒ग॒र्भा मा॑रु॒ती।
विड्वै म॒रुतः॑।
विश॑मे॒व निरि॑न्द्रियामकः।
दे॒वा॒सु॒राः संय॑त्ता आसन्।
ते दे॒वा अ॒श्विनौ᳚ पू॒षन्वा॒चः स॒त्यग्ं सं॑नि॒धाय॑।
अनृ॑ते॒नासु॑रान॒भ्य॑भवन्।
तेँऽश्विभ्यां᳚ पू॒ष्णे पु॑रो॒डाशं॒ द्वाद॑शकपालं॒ निर॑वपन्।
ततो॒ वै ते वा॒चः स॒त्यमवा॑रुन्धत॥ **10**॥

यद॒श्विभ्या॑ꣳ पू॒ष्णे पु॑रो॒डाश॒ं द्वाद॑शकपालं नि॒र्वप॑ति।
अनृ॑तेनै॒व भ्रातृ॑व्यानभि॒भूय॑।
वा॒चः स॒त्यमव॑रुन्धे।
सर॑स्वते सत्य॒वाचे॑ च॒रुम्।
पूर्व॑मे॒वोदि॒तम्।
उत्त॑रेणा॒भि गृ॑णाति।
स॒वि॒त्रे स॒त्यप्र॑सवाय पुरो॒डाश॒ं द्वाद॑शकपाल॒ं
प्रसू॑ꣳत्यै।
दू॒तान्प्रहि॑णोति।
आ॒विद॑ ए॒ता भ॑वन्ति।
आ॒विद॑मे॒वैनं॑ गमयन्ति।
अथो॑ दू॒तेभ्य॑ ए॒व न छि॑द्यते।
ति॒सृ॒ध॒न्वग्ं शु॑ष्कदृ॒तिर्दक्षि॑णा॒ सम॑ृद्ध्यै॥ **11**॥

अ॒र्ध॒य॒ति॒ भ॒व॒त्य॒रु॒न्ध॒त॒ ग॒म॒य॒न्ति॒ द्वे च॑॥ **3**॥

आ॒ग्ने॒यम॒ष्टाक॑पाल॒ं निर्व॑पति।
तस्मा॒च्छिशि॑रे कुरुपञ्चा॒लाः प्राञ्चो॑ यान्ति।
सौ॒म्यं च॒रुम्।
तस्मा॑ꣳद्वस॒न्तं व्य॑व॒साया॑दयन्ति।
सा॒वि॒त्रं द्वाद॑शकपालम्।
तस्मा॑त्पु॒रस्ता॒द्यवा॑नाग्ं सवि॒त्रा विरु॑न्धते।

बा॒र्ह॒स्प॒त्यं च॒रुम्।
स॒वि॒त्रैव वि॒रुध्यं॑।
ब्रह्म॑णा॒ यवा॒नाद॑धते।
त्वा॒ष्ट्रम॒ष्टाक॑पालम्॥ **12**॥

रू॒पाण्ये॒व तेन॑ कुर्वते।
वै॒श्वा॒न॒रं द्वाद॑शकपालम्।
तस्माँ॑ज्जघ॒न्ये॑ नैदा॑घे प्र॒त्यञ्चः॑ कुरुपञ्चा॒ला याँ॑न्ति।
सा॒र॒स्व॒तं च॒रुं निर्व॑पति।
तस्माँ॑त्प्रा॒वृषि॒ सर्वा॒ वाचो॑ वदन्ति।
पौ॒ष्णेन॒ व्यव॑स्यन्ति।
मै॒त्रेण॑ कृषन्ते।
वा॒रु॒णेन॒ विधृ॑ता आसते।
क्षै॒त्र॒प॒त्येन॑ पाचयन्ते।
आ॒दि॒त्येनाद॑धते॥ **13**॥

मा॒सि माँ॑स्ये॒तानि॑ ह॒वीग्ंषि॑ नि॒रुप्या॒णीत्या॑हुः।
तेनै॒वर्तून्प्रयु॑ङ्क्त॒ इति॑।
अथो॒ खल्वा॑हुः।
कः सं॑वथ्स॒रं जी॑विष्य॒तीति॑।
षडे॒व पूँ॑र्वे॒द्युर्नि॒रुप्या॑णि।
षडु॑त्तरे॒द्युः।

तेनै॒वर्तून्प्रयु॑ङ्क्ते।

दक्षि॑णो रथवाहनवा॒हः पूर्वे॑षां॒ दक्षि॑णा।

उत्त॑र॒ उत्त॑रेषाम्।

सं॒व॒थ्स॒रस्यै॒वान्तौ॑ युनक्ति।

सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॒ सम॑ष्ट्यै॥ **14**॥

त्वा॒ष्ट्रम॒ष्टाक॑पालं दधते यु॒नक्त्येक॑ं च॥ **4**॥

इन्द्र॑स्य सुषुवा॒णस्य॑ दश॒धेन्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ परा॑ऽपतत्।

स यत्प्र॑थ॒मं नि॒रष्ठी॑वत्।

तत्क्व॑लमभवत्।

यद्द्वि॒तीय᳚म्।

तद्बद॑रम्।

यत्तृ॒तीय᳚म्।

तत्क॒र्कन्धु॑।

यन्न॒स्तः।

स सि॒ग्ं॒हः।

यदक्ष्यो᳚ः॥ **15**॥

स शा᳚र्दू॒लः।

यत्कर्ण॑योः।

स वृक॑ः।

य ऊ॒र्ध्वः।

स सोमः।
याऽवांची।
सा सुरा।
त्रयाः सक्तवो भवन्ति।
इन्द्रियस्यावरुद्ध्यै।
त्रयाणि लोमानि॥ **16**॥

त्विषिमेवावरुन्धे।
त्रयो ग्रहाः।
वीर्यमेवावरुन्धे।
नाम्ना दशमी।
नव वै पुरुषे प्राणाः।
नाभिर्दशमी।
प्राणा इन्द्रियं वीर्यम्।
प्राणानेवेन्द्रियं वीर्यं यजमान आत्मन्धत्ते।
सीसेन क्लीबाच्छष्पाणि क्रीणाति।
न वा एतदयो न हिरण्यम्॥ **17**॥

यथ्सीसम्।
न स्त्री न पुमान्।
यत्क्लीबः।
न सोमो न सुरा।

यथ्सौँत्रामणी समृंद्ध्यै।
स्वाद्वीं त्वाँ स्वादुनेत्यांह।
सोमंमेवैनाँ करोति।
सोमोँऽस्यश्विभ्याँ पच्यस्व सरंस्वत्यै
  पच्यस्वेन्द्रांय सुत्राम्णें पच्यस्वेत्यांह।
एताभ्यो ह्येंषा देवताँभ्यः पच्यंते।
तिस्रः सगंसृंष्टा वसति॥ **18**॥

तिस्रो हि रात्रीँः क्रीतः सोमो वसंति।
पुनातुं ते परिस्रुतमिति यजुंषा पुनाति व्यावृंत्त्यै।
पवित्रेंण पुनाति।
पवित्रेंण हि सोमं पुनन्तिं।
वारेंण शश्वंता तनेत्यांह।
वारेंण हि सोमं पुनन्तिं।
वायुः पूतः पवित्रेणेति नैतयां पुनीयात्।
व्यृंद्धा ह्येंषा।
अतिपवितस्यैतयां पुनीयात्।
कुविदङ्गेत्यनिंरुक्तया प्राजापत्ययां गृह्णाति॥ **19**॥

अनिंरुक्तः प्रजापंतिः।
प्रजापंतेराप्त्यैँ।
एकंयर्चा गृंह्णाति।

एकधैव यजमाने वीर्यं दधाति।
आश्विनं धूम्रमालभते।
अश्विनौ वै देवानां भिषजौ।
ताभ्यामेवास्मै भेषजं करोति।
सारस्वतं मेषम्।
वाग्वै सरस्वती।
वाचैवैनं भिषज्यति।
ऐन्द्रमृषभगं सैन्द्रत्वाय॥ **20**॥

अक्ष्योर्लोमानि हिरण्यं वसति गृह्णाति भिषज्यत्येकं च॥ **5**॥

यत्त्रिषु यूपेष्वालभेत।
बहिर्धाऽस्मादिन्द्रियं वीर्यं दध्यात्।
भ्रातृव्यमस्मै जनयेत्।
एकयूप आलभते।
एकधैवास्मिन्निन्द्रियं वीर्यं दधाति।
नास्मै भ्रातृव्यं जनयति।
नैतेषां पशूनां पुरोडाशा भवन्ति।
ग्रहपुरोडाशा ह्येते।
युवगं सुराममश्विनेति सर्वदेवत्ये
याज्यानुवाक्ये भवतः।
सर्वा एव देवताः प्रीणाति॥ **21**॥

ब्रा॒ह्म॒णं परि॑क्रीणीयादु॒च्छेष॑णस्य पा॒तार᳚म्।
ब्रा॒ह्म॒णो ह्याहु॑त्या उ॒च्छेष॑णस्य पा॒ता।
यदि॑ ब्राह्म॒णं न वि॒न्देत्।
व॒ल्मी॒क॒व॒पाया॒मव॑नयेत्।
सैव तत॒ः प्राय॑श्चित्तिः।
यद्वै सौत्रा᳚म॒ण्यै व्यृ॑द्धम्।
तद॑स्यै॒ समृ॑द्धम्।
ना॒ना॒दे॒व॒त्या᳚ः प॒शव॑श्च पुरो॒डाशा᳚श्च भवन्ति॒ समृ॑द्ध्यै।
ऐ॒न्द्रः प॑शू॒नामु॑त्त॒मो भ॑वति।
ऐ॒न्द्रः पु॑रो॒डाशा॑नां प्रथ॒मः॥ **22**॥

इ॒न्द्रि॒ये ए॒वास्मै॑ स॒मीची॑ दधाति।
पु॒रस्ता॑दनूया॒जाना᳚ं पुरो॒डाशै॒ः प्रच॑रति।
प॒शवो॒ वै पु॑रो॒डाशा᳚ः।
प॒शू॒नेवाव॑रुन्धे।
ऐ॒न्द्रमेका॑दशकपालं॒ निर्व॑पति।
इ॒न्द्रि॒यमे॒वाव॑रुन्धे।
सा॒वि॒त्रं द्वाद॑शकपालं॒ प्रसू᳚त्यै।
वा॒रु॒णं दश॑कपालम्।
अ॒न्त॒त ए॒व वरु॑ण॒मव॑यजते।
वड॑बा॒ दक्षि॑णा॥ **23**॥

उ॒त वा ए॒षाऽश्वग्ं॑ सू॒ते।
उ॒ताश्वं॑त॒रम्।
उ॒त सोमं॑ उ॒त सु॒राँ।
यथ्सौँत्राम॒णी समृं॑द्ध्यै।
बा॒र्ह॒स्प॒त्यं प॒शुं चं॑तु॒र्थमं॑तिपवि॒तस्याल॑भते।
ब्रह्म॒ वै दे॒वाना॒ं बृह॒स्पतिः॑।
ब्रह्मं॑णै॒व य॒ज्ञस्य॒ व्यृं॑द्ध॒मपिं॑वपति।
पु॒रो॒डाशं॑वाने॒ष प॒शुर्भ॑वति।
न ह्यें॑तस्य॒ ग्रह॑ गृ॒ह्णन्तिं॑।
सोमं॑प्रतीकाः पितरस्तृप्णु॒तेतिं॑ शतातृ॒ण्णायाग्ं॑
स॒मवं॑नयति॥ **24**॥

श॒तायु॒ः पुरुं॑षः श॒तेन्द्रिं॑यः।
आयुं॑ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्रतिं॑तिष्ठति।
दक्षिं॑णे॒ऽग्नौ जुं॑होति।
पा॒प॒व॒स्य॒सस्य॒ व्यावृं॑त्त्यै।
हिरं॑ण्यमन्त॒रा धा॑रयति।
पू॒ताम॒वैना॑ँ जुहोति।
श॒तमा॑नं भवति।
श॒तायु॒ः पुरुं॑षः श॒तेन्द्रिं॑यः।

आयु॑ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्रति॑तिष्ठति।
यत्रै॒व श॑तातृ॒ण्णां धा॒रय॑ति॥ **25**॥

तन्निद॑धाति॒ प्रति॑ष्ठित्यै।
पि॒तॄन् वा ए॒तस्यै॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छति।
यग्ं॒ सोमो॑ऽति॒पव॑ते।
पि॒तॄणां या॑ज्यानुवा॒क्या॑भि॒रुप॑तिष्ठते।
यदे॒वास्य॑ पि॒तॄनि॑न्द्रि॒यं वी॒र्यं॑ गच्छ॑ति।
तदे॒वाव॑रुन्धे।
ति॒सृभि॒रुप॑तिष्ठते।
तृ॒तीये॒ वा इ॒तो लो॒के पि॒तर॑ः।
ताने॒व प्री॑णाति।
अथो॒ त्रीणि॒ वै य॒ज्ञस्यै॑न्द्रि॒याणि॑।
अ॒ध्व॒र्युर्होता॑ ब्र॒ह्मा।
त उप॑तिष्ठन्ते।
यान्ये॒व य॒ज्ञस्यै॑न्द्रि॒याणि॑।
तैरे॒वास्मै॑ भेष॒जं क॑रोति॥ **26**॥

प्री॒णा॒ति॒ प्र॒थ॒मो दक्षि॑णा स॒मव॑नयति धा॒रय॑तीन्द्रि॒याणि॑
च॒त्वारि॑ च॥ **6**॥

अ॒ग्नि॒ष्टो॒ममग्र॒ आह॑रति।
य॒ज्ञ॒मु॒खं वा अ॑ग्निष्टो॒मः।

यज्ञमुखमेवारभ्यं सवमाक्रंमते।
अथैषोऽभिषेचनीयंश्चतुस्त्रिग्ंशपंवमानो भवति।
त्रयंस्त्रिग्ंशद्वै देवताः।
ता एवाप्नोति।
प्रजापंतिश्चतुस्त्रिग्ंशः।
तमेवाप्नोति।
सग्ंशर एष स्तोमांनामयंथापूर्वम्।
यद्विषंमाः स्तोमाः॥ **27**॥

एतावान् वै यज्ञः।
यावान्पवंमानाः।
अन्तःश्लेषंणं त्वा अन्यत्।
यथ्समाः पवंमानाः।
तेनासग्ंशरः।
तेनं यथापूर्वम्।
आत्मनैवाग्निंष्टोमेनर्ध्नोतिं।
आत्मना पुण्यों भवति।
प्रजा वा उक्थानिं।
पशवं उक्थानिं।
यदुक्थ्यों भवत्यनु सन्तंत्यै॥ **28**॥

स्तोमाः पशवं उक्थान्येकं च॥ **7**॥

उप॑ त्वा जा॒मयो॒ गिर॒ इति॑ प्रति॒पद्भ॑वति।
वाग्वै वा॒युः।
वा॒च ए॒वैषो॑ऽभिषे॒कः।
सर्वा॑सामे॒व प्र॒जानाग्ं॑ सूयते।
सर्वा॑ एनं प्र॒जा राजेति॑ वदन्ति।
ए॒तमु॒त्यं दश॒क्षिप॒ इत्या॑ह।
आ॒दि॒त्या वै प्र॒जाः।
प्र॒जाना॑मे॒वैतेन॑ सूयते।
यन्ति॒ वा ए॒ते य॑ज्ञमु॒खात्।
ये सं॑म्भा॒र्या॑ अक्रन्॑॥ **29**॥

यदाह॒ पव॑स्व वा॒चो अ॑ग्रिय॒ इति॑।
तेने॒व य॑ज्ञमु॒खान्नय॑न्ति।
अ॒नु॒ष्टुक्प्र॑थ॒मा भ॑वति।
अ॒नु॒ष्टुगु॑त्त॒मा।
वाग्वा अ॑नु॒ष्टुक्।
वा॒चैव प्र॒यन्ति॑।
वा॒चोद्य॑न्ति।
उद्व॑तीर्भवन्ति।
उद्व॒द्वा अ॑नु॒ष्टुभो॑ रू॒पम्।
आनु॑ष्टुभो राज॒न्य॑ः॥ **30**॥

तस्मा॒दुद्व॑तीर्भवन्ति।
सौ॒र्य॑नुष्टुग्गु॑त्त॒मा भ॑वति।
सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॒ सन्त॑त्यै।
यो वै स॒वादेति॑।
नैनग्ं॑ स॒व उप॑नमति।
यः साम॑भ्य॒ एति॑।
पापी॑यान्सुषुवा॒णो भ॑वति।
ए॒तानि॒ खलु॒ वै सामा॑नि।
यत्पृ॒ष्ठानि॑।
यत्पृ॒ष्ठानि॒ भव॑न्ति॥ **31** ॥

तैरे॒व स॒वान्नेति॑।
यानि॑ देवरा॒जाना॒ग्ं॒ सामा॑नि।
तैर॒मुष्मि॑न्लो॒क ऋ॑ध्नोति।
यानि॑ मनुष्यरा॒जाना॒ग्ं॒ सामा॑नि।
तैर॒स्मिन्लो॒क ऋ॑ध्नोति।
उ॒भयो॑रे॒व लो॒कयो॑र् ऋध्नोति।
दे॒व॒लो॒के च॑ मनुष्यलो॒के च॑।
ए॒क॒वि॒ग्ं॒शो॑ऽभिषेच॒नीय॑स्योत्त॒मो भ॑वति।
ए॒क॒वि॒ग्ं॒शः के॑शवप॒नीय॑स्य प्रथ॒मः।
स॒प्त॒द॒शो द॑श॒पेयः॑॥ **32** ॥

विड्वा ए॑कवि॒ग्ं॒शः।
रा॒ष्ट्रग्ं स॑प्तद॒शः।
विश॑ ए॒वैतन्म॑ध्य॒तो॑ऽभिषिं॑च्यते।
तस्मा॒द्वा ए॒ष वि॒शां प्रि॒यः।
वि॒शो हि म॑ध्य॒तो॑ऽभिषि॒च्यते᳚।
यद्वा ए॑नम॒दो दिशो॑ऽनु॒ व्यास्था॒पय॑न्ति।
तथ्सु॑व॒र्गं᳚ लो॒कम॒भ्यारो॑हति।
यदि॒मं लो॒कं न प्र॑त्यव॒रोहे᳚त्।
अ॒ति॒ज॒नं वे॒यात्।
उद्वा॑ माद्येत्।
यदे॒ष प्र॑ती॒चीन॑ः स्तोमो॒ भव॑ति।
इ॒मम॒व तेन॑ लो॒कं प्र॒त्यव॑रोहति।
अथो॑ अ॒स्मिन्ने॒व लो॒के प्रति॑तिष्ठ॒त्यनु॒न्मादाय॥ **33** ॥

अक्र॑न्त्राज॒न्यो॑ भव॑न्ति दश॒पेयो॑ माद्ये॒त्त्रीणि॑ च॥ **8** ॥

इ॒यं वै र॑ज॒ता।
अ॒सौ हरि॑णी।
यद्रु॒क्मौ भव॑तः।
आ॒भ्यामे॒वैन॑मु॒भ॒यत॒ः परि॑गृह्णाति।
वरु॑णस्य॒ वा अ॑भिषि॒च्यमा॑न॒स्यापः॑।
इ॒न्द्रि॒यं वी॒र्यं᳚ निर॑घ्नन्न्।

तथ्सु॒वर्ण॒ग्ं॒ हिर॑ण्यमभवत्।
यद्रु॒क्ममं॑न्त॒र्दधा॑ति।
इ॒न्द्रि॒यस्य॑ वी॒र्य॑स्यानि॑र्घाताय।
श॒तमा॑नो भवति श॒तक्ष॑रः।
श॒तायुः॒ पुरु॑षः श॒तेन्द्रि॑यः।
आयु॑ष्ये॒वेन्द्रि॒ये प्रति॑तिष्ठति।
आयु॒र्वै हिर॑ण्यम्।
आ॒यु॒ष्या॑ ए॒वैनं॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति।
तेजो॒ वै हिर॑ण्यम्।
ते॒ज॒स्या॑ ए॒वैनं॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति।
वर्चो॒ वै हिर॑ण्यम्।
व॒र्च॒स्या॑ ए॒वैनं॑म॒भ्यति॑ क्षरन्ति॥ **34**॥

श॒तक्ष॑रो॒ऽष्टौ च॑॥ **9**॥

अप्र॑तिष्ठितो॒ वा ए॒ष इत्या॑हुः।
यो रा॑ज॒सूये॑न॒ यजं॑त॒ इति॑।
य॒दा वा ए॒ष ए॒तेनं॑ द्विरा॒त्रेण॒ यजं॑ते।
अथ॑ प्रति॒ष्ठा।
अथ॑ संवथ्स॒रमा᳚प्नोति।
याव॑न्ति संवथ्स॒रस्या॑होरा॒त्राणि॑।
ताव॑तीरे॒तस्य॑ स्तो॒त्रीया᳚ः।

अहोरात्रेष्वेव प्रतितिष्ठति।
अग्निष्टोमः पूर्वमहर्भवति।
अतिरात्र उत्तरम्॥ **35**॥

नानैवाहोरात्रयोः प्रतितिष्ठति।
पौर्णमास्यां पूर्वमहर्भवति।
व्यंष्टकायामुत्तरम्।
नानैवार्धमासयोः प्रतितिष्ठति।
अमावास्यांयां पूर्वमहर्भवति।
उद्दृष्ट उत्तरम्।
नानैव मासयोः प्रतितिष्ठति।
अथो खलु।
ये एव समानपक्षे पुण्याहे स्याताम्।
तयोः कार्यं प्रतिष्ठित्यै॥ **36**॥

अपशव्यो द्विरात्र इत्याहुः।
द्वे ह्येते छन्दसी।
गायत्रं च त्रैष्टुभं च।
जगतीमन्तर्यन्ति।
न तेन जगती कृतेत्याहुः।
यदेनां तृतीयसवने कुर्वन्तीति।
यदा वा एषाऽहीनस्याहर्भजते।

सा॒ह्नस्यं॑ वा॒ सव॑नम्।
अथै॒व जग॑ती कृ॒ता।
अथं॑ पश॒व्यः॑।
व्यु॑ष्टि॒र्वा ए॒ष द्वि॑रा॒त्रः।
य ए॒वं वि॒द्वान्द्वि॑रा॒त्रेण॒ यज॑ते।
व्ये॑वास्मा॑ उच्छति।
अथो॒ तम॑ ए॒वाप॑हते।
अ॒ग्नि॒ष्टो॒मम॑न्त॒त आह॑रति।
अ॒ग्निः सर्वा॑ दे॒वताः॑।
दे॒वता॒स्वे॒व प्रति॑तिष्ठति॥ 37॥

उत्त॑रं॒ प्रति॑ष्ठित्यै पश॒व्यः॑ स॒प्त च॑॥ 10॥

वरु॑णस्य जा॒मीश्व॒र आ॑ग्नेयमिन्द्र॑स्य॒ यत्त्रि॒ष्व॑ग्नि॒ष्टो॒ममु॒प॑
त्वे॒यं वै र॑ज॒ताऽप्र॑तिष्ठितो॒ दश॑॥ 10॥

वरु॑णस्य॒ यद॒श्विभ्या॒ं यत्त्रि॒षु तस्मा॒दुद्व॑तीः स॒प्तत्रि॒ग्ं॒शत्॥

वरु॑णस्य॒ प्रति॑तिष्ठति॥

॥ हरि॑ः ओ(३)म्॥

॥ इति कृष्णयजुर्वेदीय तैत्तिरीय ब्राह्मणे प्रथमाष्टके अष्टमः प्रश्नः समाप्तः॥